

**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ с. САДОВЕЦ,
община ДОЛНИ ДЪБНИК, област ПЛЕВЕН
ул. „Св.Св. Кирил и Методий“ № 2,
тел. 06521-2313; e-mail: ou_sadovec@abv.bg**

**УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР:**

/ВЕСЕЛА ПЕТКОВА/

Утвърдена със заповед № 3386 - 126 / 20.10.2023г.

**ИНСТРУКЦИЯ
ЗА ПОВЕДЕНИЕТО ПРИ ЗИМНИ УСЛОВИЯ НА
УЧИТЕЛИТЕ, УЧЕНИЦИТЕ И ОБСЛУЖВАЩИЯ
ПЕРСОНАЛ**

I. За учителите:

1. Учителите, които придружават учениците, съгласуват пътуването с директора на училището.
2. При невъзможност за пристигане навреме за началото на учебните занятия, поради усложнена пътна обстановка, при възникване на ПТП или на авария на транспортното средство, задължително уведомяват директора.
3. Влизат само през централния вход.
4. При установяване на заледени участъци веднага сигнализират директора на училището.
5. Следят поведението на учениците и забраняват играта и замерването със снежни топки.
6. Следят при излизане на учениците от класните стаи да се обличат и да ползват топли дрехи.
7. Дежурният учител всяко междучасие припомня правилата за безопасност при зимни условия на учениците.
8. Класните ръководители да проведат инструктаж на учениците за БЗУВОТ и поведение на пътното платно при зимни условия.

II. Обслужващ персонал:

При установена зимна обстановка – заледяване и снегонавявания, обслужващият персонал действа, както следва:

1. При невъзможност за пристигане навреме на работа, поради усложнена пътна обстановка, при възникване на ПТП или на авария на транспортното средство, задължително уведомява директора.
2. Почиства снега и отваря проходи и пътеки.
3. Осолява и опесъчава стълбите, проходите и пътеките през целия ден.
4. Събarya висулките от лед и надвисналия сняг от покривите на сградите в района на училището.
5. Следи за влизането и излизането само през централния вход на училището.
6. Проверява водопроводната мрежа за течове и замръзвания.
7. Поддържа отопителната система на училището в изправност.

III. Препоръки за безопасно поведение като пешеходци.

Пешеходците са най-застрашени в периода от настъпването на сумрака и през цялото времетраене на вечерта. Най-много злополуки с тях стават между 17,00 и 20,30 часа.

1. Препоръка 1 – Не бързайте да пресечете платното!

Много улици в населените места са без осветление и се налага преминаване пеш по неосветени маршрути. По възможност пресечете платното там, където е осветено. Ако ви предстои пресичане на място, където няма осветление, и в същия момент виждате фарове на приближаващ автомобил, в интерес на Вашата лична безопасност е ДА ГО ИЗЧАКАТЕ ДА ПРЕМИНЕ и тогава да пресечете. Не забравяйте, че шофьорът на приближаващия автомобил не Ви вижда в същия момент, в който Вие виждате фаровете на автомобила му, а ЗНАЧИТЕЛНО ПО-КЪСНО, когато вече НЕ МОЖЕ ДА СПРЕ И ВИ ПРЕДПАЗИ! Предпазливо би трявало да действате и когато пресичате осветен участък.

2. Препоръка 2 – Пазете се от застигащи ви автомобили! Сложете светлоотразителна жилетка!

Ако се движите пеш в населено място по улица без тротоари, или извън населено място, още при появя в далечината на фарове на приближаващ автомобил в една от двете посоки, тогава НЕЗАБАВНО ИЗЛЕЗТЕ ОТ ПЛАТНОТО и изчакайте отминаването на автомобила. Не разчитайте погрешно, че шофьорът на застигащия ви автомобил ЩЕ ВИ ВИДИ И ЩЕ ВИ ЗАОБИКОЛИ! Жертвите на тази лъжлива увереност са предостатъчно. Приближава ли автомобил – излезте извън очертанията на платното – на банкета и дори по-далече! Изключително важно за безопасността на пешеходците е в тъмната част от денонощието да носят светлоотразителни жилетки!

3. Препоръка 3 – Не се опитвайте да спирате автомобили!

Не се опитвайте да спирате автомобили „на автостоп“. При тези опити, ръкомахайки, Вие несъзнателно навлизате по-навътре в платното и се излагате на опасност да бъдете блъснати от автомобила, който се опитвате да спрете.

4. Препоръка 4 – Обозначете се, за да бъдете видим по-отдалече!

Ако е неотложно и неизбежно да вървите пеш по тъмно, направете нещо нестандартно за вашата безопасност. Важно за Вашата безопасност е дрехите да са с вградени светлоотразителни елементи („котешки очи“). За да бъдете видими за шофьорите отдалече, при липса на светлоотразителна жилетка, по възможност, облечете светла връхна дреха. Велосипедистите са длъжни при движение по тъмно да носят светлоотразителни жилетки. Ако нямате подходяща дреха, може да носите светъл, добре забележим лек предмет. Така ще бъдете видим достатъчно отдалече.

5. Препоръка 5 - Бъдете предпазливи на хълзгава настилка!

Не избързвайте и не започвайте припряно пресичане на заснежено или заледено пътно платно, дори да ви се струва, че приближаващият автомобил се движи твърде бавно. В този момент неговият реален спирачен път е значително удължен. При съчетание с намалена от снеговалеж или мъгла видимост, шофьорът ще ви забележи непосредствено пред автомобила си, когато е в НЕВЪЗМОЖНОСТ ДА ВИ ПРЕДПАЗИ. Не забравяйте и това, че вие пресичате заледеното и заснежено платно значително по-бавно, а в стремежа си да бързате, можете да се подхълзнете и да паднете пред автомобила. Много често пешеходците биват блъскани, когато от заснежен и непочистен тротоар внезапно слизат на платното, в опасната зона на автомобил, чийто водач е в невъзможност да спре.

6. Препоръка 6 – Не бъдете припряни на автобусната спирка!

Когато заедно с много други хора чакате автобуса на спирката, не се втурвайте към него още преди да е спрял. Площта за чакане е най-често заледена. Блъскайки се с останалите, може да се подхълзнете и да попаднете под колелата на спирация автобус. Същото се отнася и за опитите за догонване на потеглящ автобус. Вечер шофьорът на автобуса трудно може да забележи в огледалото за обратно виждане опита за качване в последния момент. При слизане от автобуса не се насочвайте веднага да пресичате платното пред него, защото така ще се окажете в опасната зона на автомобил, който в този момент го заобикаля. Изчакайте автобусът да потегли и тогава потърсете мястото за правилно пресичане, при добра видимост в двете посоки.

7. Препоръка 7 – Осигурете си добър обзор и възприемане на шума при снеговалеж!

Дебелите и тежки връхни дрехи, вдигнатите яки, шаловете и шапките правят пешеходците по-бавни и трудно повратливи. Това ограничава възможностите им да наблюдават обстановката по пътя или улицата, както, примерно, през лятото. Ушанката и шалът на пешеходца му пречат да чуе шума на двигателя на приближаващ автомобил, звукът допълнително се поглъща от обилния снеговалеж и снежната покривка. Затова бъдете нащrek и по възможност си осигурете максимално добро възприемане на шумовете от превозните средства.

8. Препоръка 8 – При обилен снеговалеж и приближаващ автомобил излезте извън платното!

Движещите се пеш при обилен снеговалеж са още по-трудно забележими за шофьорите – и поради снежната пелена пред фаровете, и поради побелелите им връхни дрехи. В такава ситуация, за да не стане злополука, е много важно пешеходците да напуснат платното или изчистената ивица от него до отминаването на приближаващ отпред или отзад автомобил. Подобна е ситуацията и при гъста мъгла. Запомнете добре, че шофьорите на приближаващите автомобили Ви виждат далеч по-късно, отколкото предполагате. Затова по-добре бъдете извън платното докато отминат!

9. Препоръка 9 – Не се пързалийте по пътното платно!

Пързалката на децата не трябва да съвпада с платно с автомобилно движение. Всяка зима има нещастни случаи със загинали при злополуки деца, блъснати от автомобили, когато те са се пързалили по наклонена улица и внезапно (при невъзможност да спрат) са излезли с шейни пред движещи се автомобили на кръстовище в края на своята „писта“.

IV. Инструктаж за учениците за безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд и поведение на пътното платно при зимни условия:

Най-застрашени да бъдат блъснати от автомобил през есенно-зимния период са децата, които носят тъмни дрехи, имащи опасния навик да пресичат пътното платно където и да било, без да изчакват преминаването на приближаващите автомобили.

1. Не пресичайте пътното платно, без да сте се уверили, че приближаващите ППС са на достатъчно разстояние, което им позволява да спрат навреме и да ви осигурят безопасно пресичане на платното.
2. Пресичайте пътното платно само на пешеходна пътека, като се оглеждате първо наляво, след това надясно и пак наляво.
3. Не навлизайте внезапно на платното за движение, не спирайте безпричинно и не играйте на него.
4. Вечер пресичайте пътното платно там, където е осветено. При пресичане на неосветено място, първо изчакайте приближаващите ППС да отминат.
5. Не пресичайте и не изскочайте на пътното платно пред или зад спряло ППС и стойте на достатъчно разстояние от него.
6. При пресичане на пътното платно пред или зад ППС, което потегля, изчакайте то да се отдалечи на достатъчно разстояние и тогава потърсете мястото за правилно пресичане, при добра видимост и в двете посоки.
7. Не тичайте при пресичане на пътното платно, особено при заледена или заснегжена пътна настилка. При снеговалеж или мъгла реалният спирачен път е значително удължен, а видимостта е намалена.

- 8.** Движете се по тротоара или банкета, а когато няма такъв, се движете по платното за движение, противоположно на движението на ППС, по възможност най-близо до лявата му граница.
- 9.** При движение по улица без тротоари или извън населено място, при появата на фарове на приближаващ автомобил в една от двете посоки, незабавно излезте извън очертанията на платното и изчакайте автомобилът да отмине.
- 10.** Не спирайте и не се качвайте в автомобили, управлявани от непознати лица.
- 11.** Като пешеходци носете светли връхни дрехи или дрехи с вградени светлоотразителни елементи, когато се придвижвате по време на снеговалеж, мъгла или в тъмната част от денонощието.
- 12.** Управлявайте само изправни велосипеди със стопове и фарове за движение по тъмно, като носите каска.
- 13.** Сложете светлоотразителна жилетка при движение с велосипеди в тъмната част на денонощието, при намалена видимост или извън населени места.
- 14.** Придвижвайте се по тротоарите с повищено внимание поради опасност от падане на голямо количество сняг или ледени висулки от покривите на сградите.
- 15.** На автобусна спирка изчакайте автобуса навътре от бордюра на тротоара, по-далеч от платното за движение, на острова за безопасност или на местата, очертани с маркировка. Не тичайте, не се блъскайте и не играйте на автобусната спирка.
- 16.** При качване и слизане от ППС не пресичайте платното, без да сте се огледали и уверили, че е безопасно, като първо изчаквате ППС да потегли и да се отдалечи на достатъчно безопасно разстояние.
- 17.** Осигурете си добра видимост и добро възприемане на шума при наличието на снежна покривка и обилен снеговалеж.
- 18.** При обилен снеговалеж или гъста мъгла излезте извън очертанията на пътното платно до отминаването на приближаващото се ППС.
- 19.** Не се пързаяйте по пътното платно и по тротоарите, за да не се изпречите на пътя на движещите се ППС.
- 20.** Учениците влизат и излизат само през централния вход.
- 21.** Забранява се пързаянето, блъскането, бутането и замерването със снежни топки, когато има сняг.
- 22.** При излизане от сградата на училището винаги обличайте връхните си дрехи и шапките.
- 23.** Почиствайте дрехите и обувките си от полепналия по тях сняг преди да влезете в училищната сграда или във физкултурния салон.
- 24.** Не внасяйте сняг или лед в училищната сграда.